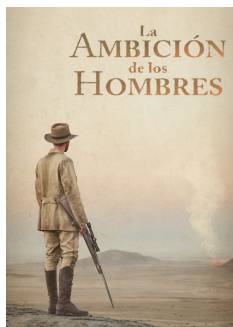

LA AMBICIÓN DE LOS HOMBRES / DER VERMESSENE MENSCH

Direcció: Lars Kraume

Cinema africà

País: Alemanya (2023)

Fitxa tècnica

Guió Lars Kraume **Música** Christoph Kaiser, Julian Maas **Fotografia** Jens Harant **Interpretació** Leonard Scheicher, Girley Jazama, Peter Simonischek... **Durada** 116 min **Gènere** Drama **Distribuïdora** La Aventura **Llengües** Alemany, amb subtítols en espanyol

Sinopsi

A finals del segle XIX, un etnòleg berlinès coneix una dona herero en un “espectacle de pobles”: ella parla alemany, ell està interessat en la seva cultura. Aquesta podria haver estat una història d'amor, però l'època colonial la convertiria en l'oposat. (FilmAffinity)

Crítica

02/03/2023 - BERLINALE 2023: A la seva cinta d'època, Lars Kraume mostra l'horrible llegat del colonialisme alemany a la Namíbia d'avui dia

“Estic estudiant aquestes cultures”. Aquesta és la justificació que dona Alexander Hoffmann (**Leonard Scheicher**) mentre talla els cranis d'alguns membres morts de la tribu herero, assaltant les seves tombes, emportant-se les seves pertinences o fins i tot observant com els mateixos nadius arrenquen el teixit dels ossos dels seus éssers estimats. Som a l'any 1886 i Alemanya està cometent un genocidi a la seva colònia de l'Àfrica del sud-oest: un fosc capítol de la història alemanya. Tot i això, a diferència de l'Holocaust, es tracta d'un capítol que ha caigut en l'oblit. El director **Lars Kraume**, la pel·lícula del qual **Measures of Men** s'ha estrenat a la secció Berlinale Special de la Berlinale 2023, s'ha proposat revifar aquest record.

Al principi, tot és pur idealisme. Hoffmann, un home senzill, però amb grans ambicions científiques, es vol convertir en etnòleg, com el seu pare, i estudiar aquests “salvatges”. En canvi, la seva mare no veu futur en aquest afany i vol que es casi amb algú de bona família. A principis de segle, l'eugenèsia, que distingeix la “raça blanca superior” de la “raça negra inferior”, és l'enfocament científic dominant. Això passa per prendre les mides dels cranis o classificar el color de la pell. Interactuar amb aquests “objectes” i aprendre la seva cultura mitjançant l'observació o el diàleg no és l'objectiu.

Tanmateix, Hoffmann s'enfronta a la primera fissura en aquesta visió del món quan coneix Kezia Kunouje Kambazembi (**Girley Charlene Jazama**), una dona herero obligada a treballar com a traductora per al seu poble durant una fira mundial a Berlín. Intel·ligent i assertiva, la jove desafia Hoffmann, que la tracta a ella i la seva gent com si fossin espècimens curiosos. Afortunadament, Kraume evita submergir-se en una trama representada massa sovint en produccions més moralitzants i de més pressupost. Hoffmann no es presenta com un home ingenu a qui es pot canviar, sinó més aviat com un producte del seu temps. Comença a tenir dubtes sobre si aquestes persones són inferiors, però continua mostrant-se més horroritzat davant l'actitud grollera de Kunouje amb l'emperador alemany que pel fet que Alemanya robi les terres d'aquesta gent.

El seu treball sobre la igualtat de les races no té gaire popularitat, sobretot amb el seu professor (**Peter Simonischek**). No obstant això, per demostrar que té raó, decideix unir-se a una expedició a la colònia uns anys més tard. Aquí és on Hoffmann, igual que l'espectador, s'haurà d'enfrontar al veritable horror que va molt més enllà d'algunes suposicions antiquades sobre els cranis. Kraume mostra l'agonia i l'assassinat que va permetre l'imperialisme econòmic i territorial. Els anomenats homes de ciència saquegen un poble darrere l'altre, profanant les seves tombes. Guarden els tresors en bosses i dispensen als hereros que s'acosten a buscar aigua. Per aixafar una revolta, se'ls envia a morir al desert, mentre que altres acaben tancats en camps de concentració. Recullen els seus cranis “perquè ja no els necessiten”. Kraume dota d'un aspecte majestuós aquestes imatges de terres implacables. La mort aguaita a tots els cantons, ja sigui per causa de la naturalesa o dels alemanys.

Hoffmann, destrossat per aquesta experiència, però encara impulsat per la voluntat “d'estudiar aquesta gent”, parteix a la recerca de Kunouje. Tanmateix, la seva convicció que la vida desfavorida d'aquesta dona no és producte de la seva raça, sinó de les seves circumstàncies, es veurà desafiada més d'una vegada. Com mostra Kraume, aquesta no és la història d'un heroi, un home transformat i disposat a lluitar contra l'*statu quo*; aquesta és la història de com certs horrors de finals del segle XIX van trobar un fèrtil medi de cultiu malgrat la consciència de la gent.

Susanne Gottlieb - cineuropa.org